

Utgången i valet i Israel förra veckan blev den som många förutspått sedan en tid. Högern segrade stort, Arbetarpartiet gick kraftigt tillbaka, liksom de sk vänsterpartierna. Valdeltagandet var samtidigt det lägsta någonsin, knappt 70 procent. Men även om valutgången ytligt sett inte innebär några större överraskningar, så finns det signaler om förändringar som kan få stor betydelse på sikt.

Valet i Israel gav förväntat resultat. Högerpartiet Likud med krigsförbrytaren Ariel Sharon i spetsen vann en storseger. Mandatmässigt ökade partiet från 19 till 37 av Knessets 120 platser.

Långt ifrån egen majoritet alltså, men så har det varit efter varje val till det israeliska parlamentet i decennier. Därmed följs de regelmässigt av långa och fifflande uppgörelser mellan en hel rad partier innan man når fram till ett regeringsunderlag.

Högern framåt alltså. Samtidigt som den traditionella huvudmotståndaren – i parlamentarisk mening – Arbetarpartiet gjorde sitt sämsta val i modern tid, och fick nu 19 mandat.

Den största överraskningen stod ett borgerligt – och uttalat sekulariserat – missnöjesparti, Shinui ("Förändring") för. Partiet blev Knessets tredje största parti med 15 mandat. Eftersom de ortodoxt-religiösa partierna tappade röster är detta värt att notera.

Shinui har medvetet riktat sig till unga, välutbildade (dvs i huvudsak "västerländskt influerade") och icke-ortodoxa väljargrupper, med ett valprogram som ställt krav som att stat och religion

Storseger för Israelhöger

Väntar på Irakkrig för att krossa palestinska självstyret

skall skiljas åt, att statliga medel till det religiösa skolsystemet slopas och att studenter vid de religiösa skolorna (den ortodoxa judendomens egna "madrassor") inte skall vara befriade från militärtjänst, att sabbatslagen upphör att gälla i hela landet, att borgerliga vigslar görs möjliga osv.

Uppenbart har detta lockat många väljare, samtidigt som Shinui intagit en hållning i förhållande till palestinierna och hela Palestina konflikten som inte avviker särskilt från Likuds.

Shinui anpassar sig

Under valrörelsen förklarade Shinui att man aldrig tänkte sätta sig i en samlingsregering där de extrema ortodoxa partierna (som Shas och Agudat Israel) ingår. Nu, efter valet, har den linjen ändrats i ett läge där Shinui kan få avgörande inflytande på en kommande koalitionsregerings sammansättning. Nu heter det att man vägrar samregera med sefardiska ortodoxa, men att man kan tänka sig samarbete med ashkeniska. (Det förstnämnda är beteckningen på västerländsktättade judar, det sistnämnda på nordafrikanska och asiatiska.)

Eftersom Likud har sin största väljarbas bland sefarderna – Arbetarpartiet bland ashkeniska – underlättar inte detta möjligheterna till regeringssamarbete mellan Likud och Shinui, trots att de två partierna i frågan "säkerhet och fred" har likartade hållning.

Det låga valdeltagandet har sin grund i att framförallt två väljargrupper stannat hemma – inte minst i protest, frustration och förtvivlan. Den viktigaste gruppen är

de israeliska araberna som vid sidan av ett par "egna" partier traditionellt röstat på Arbetarpartiet. Men det partiet har ju ingått i Sharons våldsregering ända fram till förra hösten, och innan dess har det sedan Osloavtalet svikit varje förhoppning som eventuellt funnits att Arbetarpartiet skulle åstadkomma något slags fred genom att se till att den sk tvåstatslösningen genomdrevs.

Därför avstod många Israelaraber från att rösta på Arbetarpartiet. Den andra stora gruppen som deltog i mindre utsträckning var de rysk-judiska immigranterna. Under 1990-talet har flera hundratusen ryska judar kommit till Israel.

Ekonomisk kris

En av följderna av sionisternas och Sharons våldspolitik är att den israeliska ekonomin befinner sig på ruinens brant. Utan miljardbidrag från USA skulle landet helt enkelt vara bankrott för länge sedan. Den växande fattigdomen och ökande arbetslösheten drabbar framförallt de judar som invandrat det senaste decenniet från Ryssland och Mellanöstern. När Sharon vann valet förra gången var det med löften om säkerhet, välbild och fred. Av detta har blivit intet. Därför uteblev stödet från många av dessa sefardiska judar nu.

Vad väntar nu?

Arbetarpartiets nye ledare Amram Mitzna försökte formulera ett politiskt alternativ i sista stund, som talade om förhandlingar med palestinierna, inklusive Arafat, tillbakadragande av de flesta ille-

Med kriget mot Irak som sköld ser Sharon och extremisterna sin chans att rasera de sista resterna av palestinskt självstyre och förverkliga målet med ett än mer utvidgat Israel med fördrivning av stora delar av den palestinska befolkningen om så behövs.

gala bosättningarna från ockuperade områden och ett erkännande av en palestinsk stat. Mätningar före valet visade att detta program hade stöd av en stor del av befolkningen.

Likafullt förlorade partiet valet, pga bristande trovärdighet.

En samlingsregering kommer så småningom, med de ortodoxa partierna som tidigare, eller möjligen i en ny höger-centerkoalition med Shinui och vissa religiösa partier. Avgörande är dock något helt annat.

Vad Sharon nu väntar på är

först och främst USA:s krig mot Irak. Ty med det kriget som sköld ser han och extremisterna sin chans att rasera de sista resterna av palestinskt självstyre. Istället förverkliga målet med ett än mer utvidgat Israel med fördrivning av stora delar av den palestinska befolkningen om så behövs, och dessutom åstadkomma omvärldens (dvs USA och västvärldens stormakters) tysta men praktiska erkännande.

TEDDY-JOHN FRANK
teddy.frank@kpmlr.o.se

Alla var inte välkomna till Porto Alegre

Imperialismen rustar för krig och en fredsörelse växer fram. Vad som i borgerlig media beskrivs som kronan på verket i denna globala rörelse mot kriget är World Social Forum i Porto Alegre.

Förra veckan avslutades det tredje forumet i ordningen. 100 000 människor samlades under parollen "En annan värld är möjlig". Vad som började som ett lokalt demokratiprojekt, har vuxit till en jättefestival med 100 000 människor från 5500 organisationer. Inom denna rörelse utkristalliserade sig från början två läger.

Det ena menar att inga partier ska få delta och skiljer på så sätt den sociala kampen från den politiska. Det andra lägret menar att en annan värld inte bara är möjlig, utan också nödvändig, och att de revolutionära partierna är nödvändiga för denna omvandling. Mot bakgrund av denna konflikt är det positivt att de stora stjärnorna under festivalen var vänsterpresidenten Lula från Brasilien och Chavez från Venezuela.

Lula talade inför över 100 000 personer, slog mot det krigshetsande USA och förespråkade en annan ekonomisk ordning. De sociala processer som nyliberalismen satt i rörelse på den latinamerikanska kontinenten markerar ett trendbrott. I länder som för bara ett par årtionden sedan saknade rösträtt väljs det nu progressiva pre-

sidenter. Att Chavez och Lula drog storpublik beklagas i en kommentar av "globaliseringsrörelsens" självutnämnda ledarinna Naomi Klein, som menar att forumet utvecklats sig allt för långt bort från cirkelverksamheten och det lokala demokratiprojektet det en gång var.

Kanske ser hon inte hur oerhört stort det är att det väljs vänsterpresidenter i Latinamerika. Hur stort det är att den borgerliga dominansen och uppgivenheten bryts. Att Chavez utan folkligt stöd aldrig hade lyckats med att slänga ut 50 direktörer och 5000 platschefer från det statliga oljebolaget, för att tio dagar senare få igång raffinaderierna igen. Att han sitter säkrare i sadeln än Allende någonsin gjorde och att han har den olja Nicaragua saknade.

*

Att beklaga att detta dominerade forumet visar tydligt hur smittade av reformism många av forumets arrangörer är. Hur främmande och ofta direkt fiendtligt inställade de är mot revolutionära krafter och organisationer. Förra gången det begav sig nekades till exempel det colombianska FARC-EP och andra revolutionära organisationer att delta på festivalen.

Visst är en annan värld är möjlig, men inte genom att prata om skatt på valuta-transaktioner när bomberna faller, inte ge-

nom att förvägra organisationer som be-driver delar av sin kamp i väpnad form att delta, inte genom att prata om att en annan värld är möjlig utan att se imperialismen i vitögat.

Det räcker inte att bara rikta sig mot själva lidandet, man måste solidarisera sig med kampen mot det. Man måste erkänna de förtryckta folkens rätt att föra krig mot imperialismen. Den palestinska befrielsekampen har till exempel rätt att använda de medel som står till buds för att bekämpa den sionistiska fienden. Man kan inte om ambitionerna är att representera motståndet i världen döma ut och ta avstånd från befrielsekrig som till exempel kampen som FARC för i Colombia, eller Nya Folkarmén på Filippinerna, eller den maoistiska gerillan i Nepal.

Fredsörelsens massinflytande kommer inte bli verklighet av att kraften läggs på att en liten klick åker till olika delar av världen och deltar i forum och internationella demonstrationer. Tvärtom handlar det om envist och medvetet inriktat massarbete på hemmaplan. Vad lämnas vi annars med när demonstrationer upplöses och demonstrationer avslutas?

*

Den centrala frågan är vad som står på tur att träda in i den gamla världens ställa.

Inget civilt världssamhälle finns bakom hörnet redo att ersätta den gamla ordningen. Hur mycket man än vill och hoppas. Allt tal om forumet som embryot till en global världsregering har inget med verkligheten att göra.

*

Den verkliga världsorganisation som finns i dessa internationella sammanhang, World Federation of Democratic Youth (WFDY), med sina 55 år på nacken och 200 medlemsorganisationer, behandlas av de reformistiska arrangörerna som något som katten släpat in.

WFDY är idag en jätteorganisation som bildades efter det andra världskriget för att ungdomar aldrig mer skulle drivas ut i de imperialistiska krigerna mot varandra och trots att WFDY idag representerar organisationer från 100 länder på alla kontinenter fick man inte ens arrangera ett eget möte av arrangörerna. Trots att WFDY har stora och inflytelserika medlemsorganisationer som de vietnamesiska, spanska, kubanska, indiska, grekiska och portugisiska ungdomskommunisterna, och är den enda organisation som har den tradition och de kontakter som krävs för att verkligen arrangera ett "World Social Forum"

MARTIN SCHIBBYE